

"הקו החי של Bizportal": עכשיו באוויר - מה כדאי לעשות עם ההפסדים שבתיקים?

שנת 2008 גרמה למשקיעים רבים להפסדים גדולים. כיצד יש לנהוג באותם הפסדים? האם צריך לממש עוד השנה? איך נעשים הדברים בפועל? עו"ד אורי גולדמן, ממשרד גולדמן - ברון עונה על שאלות גולשי Bizportal

שרות Bizportal

29/12/2008 14:30:57

שנת 2008 מסתיימת בעוד ימים אחדים ולא מדובר בעוד שנה שהרי מדובר באחת השנים הקשות בשוק ההון מזה עשרות שנים. משקיעים רבים סוחרים הפסדים כבדים בתיקי ההשקעות שלהם וכעת עולה השאלה - איך יש לנהוג באותם הפסדים? האם לממש לפני שהשנה נגמרת? האם ניתן לממש ולסחוב הפסדים גם לשנה הבאה? כיצב הדברים נעשים בפועל? ושאלות נוספות.

"הקו החי של bizportal" עוסק היום בשאלת קיזוזי מס של סוף שנה, עורך דין אורי גולדמן וצוות משרד גולדמן - ברון, המתמחה במגוון רחב של שירותים משפטיים בתחום דיני המס, כולל, מס הכנסה, מס ערך מוסף, מיסוי מקרקעין ועוד, עונים כעת שאלותיכם.

שאלה 1

אני שכיר, שמדי פעם עושה עסקאות בשוק ההון, בעיקר דרך אתר האינטרנט של הבנק שלי (שמאפשר לעשות זאת). אמנם הסכומים הם לא גדולים, אך השנה נוצרו לי הפסדים של אלפי שקלים. אני לא מעוניין להגיש דוח למס הכנסה. אני רוצה לדעת כיצד הבנק "מתנהג" לגבי ההפסדים הללו.

תשובה 1

נק' המוצא, שעליך, כמו רוב האנשים שלא מגישים דוח שנתי למס הכנסה, "להיעזר" במערכת הבנקאית לקיזוז ההפסדים. במקרה שלך, מי "שדואג" לקיזוז הפסדים ולשאר פתרונות המיסוי היא המערכת הבנקאית. למיטב הבנתי הבנק עושה את המפורט להלן, רק ככל שמדובר בפעולות שמתבצעות בחשבון אחד /אותו חשבון, למעט אם הגעת להסדר אחר עם הבנק. יציין, כי הבנק מעביר לאדם את הרווח לחשבון העו"ש, לאחר ניכוי במקור, דהיינו לאחר שהמס מנוכה ומועבר לרשות המיסים (כיום מס רווח ההון = 20%).

לענין שימוש ב"מערכת הבנקאית" לקיזוז הפסדים (במידה ולא מוגש דו"ח למס הכנסה), יש לקחת בחשבון מס דברים:

א. אם במהלך השנה מכרת ני"ע ונוצרו לך הפסדים - הבנק ייתן לך לקזז אותם מרווחים שנוצרו לו לאחר מכן - רק באותה שנה.

ב. אם במהלך השנה היו לך רווחים ממכירת ני"ע ולאחר מכן הפסדים - הבנק לא נותן לקזז את ההפסדים, דהיינו ההפסדים יורדים לטימיון, אלא אם הרווח וההפסד נוצרו באותו חודש קלנדר.

ג. ביום 1.1.09 - כל ענין הקיזוזים וחישובי המס בבנק "מתאפסים", דהיינו בשנה הבאה, כל הסיפור מבחינת הבנק מתחיל מחדש והבנק לא "זוכר" הפסדים שהיו לך במהלך השנה הקודמת (בניגוד למס הכנסה שכן מאפשר לך להעביר את הפסד ההון לשנה הבאה).

אני אתן דוגמא מספרית פשוטה:

מר ישראל קונה ומוכר מדי פעם ני"ע דרך אתר האינטרנט של הבנק. ישראל הוא שכיר, ממעמד הביניים ואינו מעוניין (מסיבותיו הוא) להגיש למס הכנסה דוח שנתי על הכנסותיו.

1. ישראל מכר בפברואר 2008 מניות שהיו לו בחברת טבע ונוצר לו הפסד של 100 ש"ח. ביוני 2008 מכר ישראל מניות באפריקה ישראל ונוצר לו רווח של 100 ש"ח. במקרה זה - הבנק היה מקזז לישראל את ההפסד מהרווח והוא היה משלם על הרווח 0 !!! שקל מס (ניכוי במקור).

2. ישראל מכר בפברואר 2008 מניות שהיו לו בחברת טבע ונוצר לו רווח של 100 ש"ח. - בשלב זה הבנק מנכה לו במקור 20% מס, דהיינו ישראל שילם 20 שקל. לאחר מכן, ביוני 2008 מכר ישראל מניות באפריקה ישראל ונוצר לו הפסד של 100 שקל.

במקרה זה - המערכת הבנקאית למעשה לא "מכירה" בהפסד מיוני ולא מקזזת את ההפסד מהרווח, דהיינו ישראל שילם על הרווח שלו - מס רווח הון של 20% = 20 ש"ח.

3. אם ישראל היה מוכר את שני ניירות הערך באותו חודש, נניח ביוני - ההפסד היה מקוזז מהרווח וישראל היה משלם 0 !!! ש"ח מס, דהיינו חיסכון של 20%, שבמקרים אחרים הולך לו לאיבוד.

רוב האנשים "הסבירים" לא יודעים את זה וחשוב להפנות את תשומת ליבם לנושא, קל וחומר לאחר שרשות המסים

החליטה שלא לאפשר השנה לבצע "מכירה רעיונית".

שאלה מספר 6

שאלה לגבי מגן מס. השנה נוצר בחשבון עצמאי בבית השקעות מגן מס מאוד גדול לאחר שמימשתי הפסדים בניירות ערך. אין כרגע בחשבון ניירות ערך שניתן לממש ברווח ולקזז את המגן מס. למיטב ידיעתי המגן מס נמחק בסוף השנה. מדוע לא ניתן לבקש ממש הכנסה לגלגל את המגן מס לשנה הבאה באותו בית השקעות כדי שלא ייגבה מס בשנה הבאה במידה ויהיה רווחים? האם יש אפשרות נוספת לגלגל את המגן מס לשנה הבאה...? אציין שאין לי נכסים שהניבו רווח השנה.

תשובה מספר 6:

במידה ותגיש דו"ח למס הכנסה בשנה הבאה ויהיה לך רווחי הון, תוכל לדרוש ולקזז את ההפסדים המועברים בשנה הבאה. הניכוי לא נעשה ע"י החשבון העצמאי שכן שם אכן "נמחק" ההפסד הנ"ל בתחילת השנה הבאה, שכן עפ"י הנתונים שהעברת מגן המס הנמצא עד כה בחשבון האמור מתנהל למעשה ע"י המערכת הבנקאית (ר' תשובה קודמת בענין).

שאלה 7

האם ניתן להשתמש בהפסדים שנצברו בסוף 2008 לקזוז רווחים שיהיו אם יהיו ב 2009?

תשובה 7:

כן, כנגד רווחי הון בלבד ע"י הגשת דו"ח שנתי למס הכנסה.

שאלה 8

אם בתחילת שנה מימשתי רווחים בסך 50000 ש"ח וכמובן ששילמתי עליהם מס 20% כך שנשארו לי 40000, ולאחר מכן מימשתי הפסד בסך 40000 ש"ח, האם אני יכול לבקש החזר מס וכיצד?

תשובה 8

ניתן לבקש החזר מס באמצעות הגשת דו"ח שנתי למס הכנסה על הכנסותיך בשנת המס 2008, דו"ח במסגרת בקשה להחזר מס. את הטופס ניתן למצוא באתר מס הכנסה. יצוין כי צריך לכלול את כל הכנסותיך במהלך השנה. מהנתונים לא עולה האם יגיע לך החזר והדבר תלוי גם בגובה ההכנסות האחרות.

שאלה 9

הפסדים **אופציות מעו"ף** - אם אני מופסד נאמר 9000 שקל. האם עליי לשמור את טופס 864 של הבנק? אם ארוויח שנה הבאה אזיי הקיזוז יהיה עד 9000 שקל? כמה שנים לאחור? האם עליי להגיש את טופס 864 בכל מקרה למס הכנסה. כלומר להגיש כבר ב 2009. או שעליי לשמור ורק אח"כ להתקזז? מניית שקניתי ב 2008 ומימשתי ברווח ב 2009, האם אוכל לנצל את המגן מס של 2008 או שאשלם מס בכל מקרה ורק אח"כ אתקזז עם מס הכנסה?

תשובה 9

מבלי להתייחס לשם של טופס זה או אחר (ולעניות דעתי מדובר על טופס 867). הפסדים שלא נוצלו בשנת 2008 יכולים להיות מקוזזים כנגד רווחי ההון בשנים הבאות ללא מגבלת זמן. בדרך של הגשת דו"ח שנתי ובו בקשה להחזר מס בשנה שבה נוצר רווח וקוזז מס ע"י הבנק. למותר לציין לענין זה, כי אם ניתן היה לקזז את ההפסד בשנת המס השוטפת והנישום בחר מסיבותיו שלו שלא לעשות זאת, לא תותר העברת הפסד שניתן היה לקזזו ולא קוזז.

שאלה 10

יש לי מגן מס בגובה 5000 ש"ח כתוצאה מהפסדים. האם כדאי למכור קרנות שהניבו רווח על מנת לנצל את מגן במס? יש לי הפסדים במניה אחת, האם כדאי למכור והאם ההפסד מתקזז כנגד מס הכנסה של שכירים?

תשובה 10:

כמובן ששיקולי מס אינם השיקולים היחידים שצריכים להוביל אותך ולכן אל תמכור קרנות, אלא אם אתה צריך את הכסף. במידה ותגיש דו"ח למס הכנסה (כמובן בהנחה ושאר התנאים מתקיימים), ההפסד שנוצר לך יישמר לשנה הבאה. לשאלתך השנייה, לא ניתן לקזז הפסד הון מניירות ערך כנגד הכנסה מעבודה כשכיר או עצמאי.

שאלה 11

שלום רב. הנני שכיר וברשותי תיק מניות שמורכב מ 7 מניות ממדד המעוף ומניה אחת מהיתר. יש לציין שאני מופסד כ- 140000 ש"ח, הפסד של כ- 65%. מבחינת מימוש אני לא חושב שכדאי היות ורצוני להחזיק את המניות לכעוד שנה שנתיים. האם ניתן לעשות הגשת דוחות למס הכנסה על 2008 שיכלול את ההפסדים ואם אתה ממליץ לעשות היות ואני משלם מס קבוע מתלוש המשכורת. בתודה ובברכה, עודד.

תשובה 11

אני לא ממליץ, כי איני יועץ בשוק ההון, אך לענין המס, ניתן לדרוש במס הכנסה בקיזוז הפסדי הון רק כנגד רווחי הון (מקור הוניה) ולא כנגד הכנסה ממשכורת (מקור פירותי). כמו כן, ההפסד שנוצר יינתן לקיזוז רק במועד מימוש המניות בתיק. על פניו, ומבלי להתייחס למשתנים ונתונים אחרים, אם אין לך רווחי הון לקזז כנגדם את ההפסד, אל תממש.

שאלה 12

לפני כשנה וחצי נכנסתי לתחום ההשקעות בבורסה וכל פעולת קניה/מכירה שביצעתי היתה לרעתי בדיעבד, כך שפרט לרווחים קטנים פה ושם שכמובן מימשתי, רוב המימושים שלי היו בהפסדים. כיום אני מופסד 30,000 ₪, ושוב, מדובר בהפסדים שמומשו (כלומר זה לא הפסד שקיים אצלי בתיק כלשהו שטרם מימשתי, אלא הפסדים שנובעים ממכירות חוזרות ונשנות של מניות בהפסד). ברצוני לדעת, מה עליי לעשות בכדי לנצל את אפשרות קיזוז המס באופן הטוב ביותר עבורי, כך שלפחות ייצא לי משהו מההפסדים הנ"ל? תודה מראש, אורן שמש.

תשובה 12

הבנק ניכה לך במקור מהרווחים במהלך שנת 2008, לפיכך עליך לקבל את האסמכתאות הרלבנטיות מהבנק (טופס 867 לצרכי מס הכנסה, על נספחיו) ולהגיש בשנה הבאה דו"ח שנתי במסגרת בקשה להחזר מס.

שאלה 2

לדאבוני גם אני בין אלו שלא יכולים לספר על הצלחות בבורסה בשנת 2008. שאלתי היא: האם בתור עוסק מורשה-שותפות (דהיינו עצמאי) יש באפשרותי לדרוש החזרי מס? האם כדי לממש את תיק המניות עוד לפני סוף השנה איזה משמעויות יש למהלך שכזה?

תשובה 2

במידה ולך, כמדובר, נצברו רווחי הון במהלך השנה או שקיבלת **דיבידנד**, במידה ותמכור את המניות בהפסד השנה, יוכר לך ההפסד כנגד רווח ההון שהיה לך ולא תצטרך לשלם מס על רווח ההון (כמובן בגובה ההפסדים). לצורך כך עליך לממש בפועל את המניות, דהיינו למכור אותם בהפסד, בדרך שבה ההפסדים יהיו בגובה הרווח שנוצר לך במשך השנה.

תשובה זו מתייחסת למשמעויות לצרכי מס, אך בפועל, המשמעות הפרקטית היא שאתה תאבד את אחזקותיך במניות, על כל הנובע ומשתמע מכך, לרבות אם ערכן בשוק יעלה בשנה הבאה.

שאלה 3

יש לי הפסדים בתיק ניירות הערך. מה אני צריך לעשות כדי לקבל ממס הכנסה החזר כספי בגין ההפסדים האלה? האם אני חייב למכור עוד עד סוף השנה כלומר עד מחר בשביל זה? או שאפשר לחכות ולעשות זאת בשנה הבאה?

תשובה 3

אם היו לך רווחי הון השנה ושאלתך נוגעת לרווחים הללו, ע"מ שתוכל לקזז את ההפסד, עליך לממש את ניירות הערך, דהיינו למכור את המניות בהפסד עוד השנה! הפסדים ניתן לקזז רק כנגד רווחי השנה השוטפת, דהיינו רק בשנה בה נוצר ההפסד, או בשנים שלאחריה.

שאלה 4

אני שכיר והשנה הפסדתי ארבעים וחמש אלף שקל בתיק אישי שלי בבורסה. כרגע יש לי עדיין אג"ח **שחר** שהוצאתי ממנו רווח של 8000 שקל וקוזזתי. כיצד עלי להעביר את יתרת ההפסד.

תשובה 4

משאלתך עולה, כי ההפסד קיים, דהיינו מומש. בשנה הבאה, במידה וייוצר רווח הון **מני"ע**, תוכל לקזז את ההפסד המועבר בדרך של הגשת דוח למס הכנסה בשנה הבאה (2009) וזאת על אף שכשכיר אינך "מורגל" בהגשת דוחות למס הכנסה.

יצויין, כי אפשרויות הקיזוז של הפסד הון מועבר הינן מצומצמות יותר מאפשרות הקיזוז בשנה בה הוא נוצר (בשוטף). למשל, הפסד הון בשנה שבה הוא נוצר, ניתן לקיזוז כנגד דיבידנד ואילו בשנה שלאחר מכן, ניתן לקיזוז כנגד רווח הון בלבד.

שאלה 5

האם יש **אופציה** כלשהיא לקזז הפסדים ממניות ערך כנגד מיסים על הכנסה ממשכורת/קרנות ו/או פנסיה. לדוגמא... האם היקף הפעילות שלי חורגת מהנורמה של משקיע רגיל?

תשובה 5

אם וככל שפעילותך בשוק ני"ע "עולה כדי עסק" (עפ"י מבחנים שנקבעו בפסיקה ו"עי רשות המסים), דהיינו מיסוי על הכנסות בשיעורי מס "רגילים" של עד 47%, אזי יתאפשר לך קיזוז ההפסד העסקי / פירותי מהכנסות שהינך מפיק מיגיעה אישית. לענין זה הינך מופנה לחובות ניהול הספרים המוטלות על "עסק" מסוג זה, אשר אותן לכאורה

היית צריך לנהל במשך זמן עיסוקך, דבר העלול להוביל לקשיים בקיזוז הנטען.

*אין בכתבה זו משום המלצה לבצע פעולה כלשהי וניתנת כחומר עזר בלבד, העושה זאת פועל על סמך שיקול דעתו בלבד.

לינק לאתר של גולדמן-ברון -

www.bizportal.co.il